

Els cafès GIL Gran Hotel - Restaurant

SON: ELS DE MÉS FORTALESA
ELS DE MÉS AROMA

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).—Reus

de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà. Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

POLÍTICA LOCAL

La nova era

En la sessió constitutiva del nou Ajuntament, el senyor Pallejá parlava d'una nova era i de no sabem quin vel s'havia de tirar al passat. No fou més explícit el senyor Pallejá; no intentà justificar la nova postura dels possibilistes més que amb una cita indigne i vergonyosa, la de que el senyor Veciana havia gestionat la llibertat d'En Marcellí Domingo. Quin concepte tindrà el senyor Pallejá de la dignitat agena?

El senyor Pallejá és un cas únic de despreocupació. Quin vel vol tirar el senyor Pallejá i aont, perquè ens temem que el senyor Pallejá, que sempre ha cultivat l'insidia, potser vol aludir a la gestió de l'anterior o anteriors Ajuntaments. Si és així, sigui clar i explícit el senyor Pallejá que ja trobarà qui li contesti, qui accepti el repte, puix els anteriors Ajuntaments, o la majoria dels mateixos, continuen representats en el Consistori.

El senyor Pallejá al reintegrar-se al Consistori, després d'uns anys d'ausència, sembla talment que hagi recobrat un dret inalienable i imprescriptible que se li estava detenant. Parla amb una émfasi encantadora; actua de perdona vides, fent-nos sapiguer que té nervis i muscles; ahora que ens dispensa el seu oblid, el seu generós perdó... Està vist que per al senyor Pallejá no passen els anys; que continua essent tant pedant com sempre.

Ara han de fer, ell i els seus, la felicitat de Reus; volgüent donar a entendre, els molt despreocupats, que son ells precisament els destinats a reintegrar el crèdit a l'Ajuntament, quan son ells els qui l'endinzaren en el descrèdit i la ruïna. Però al menys tingüessin l'habilitat d'encobrir llur averiada mercaderia, amb una plataforma més o menys llampant, amb una exposició de programa, de reformes a realitzar. Ni això han sapigut fer els possibilistes per a justificar el seu contuberni amb els conservadors, en virtut del qual i mercès a unes eleccions més o menys amanyades, s'han

apoderat de la majoria de l'Ajuntament. No s'amparen més que en l'amor al poble, i d'aquest amor no se'n poden constituir en depositaris, puix no és patrimoni de cap partit. De manera que ens trobem enfront d'un conglomerat polític que no sabem d'on ve ni on va, amb excepció feta del repart d'empleos i sinecures entre els lleals. Oferint un tremendo contrast l'actual improvisada majoria amb la que ha cessat amb l'últim bieni, quina finalitat primordial s'ha acomplert, abastament, en profit i benefici de la ciutat, i quina superioritat i competència és a totes llums manifesta, fins al punt de que necessàriament Reus ne patirà de l'actual decadència.

Vegi's, doncs, quina és la nova era tant solemniament inaugurada pel santón de la beocia local.

Teatre Català

La dimissió de l'ignasi Iglesias

De «La Ver de Catalunya».

El director artístic del Teatre Romea, En Ignasi Iglesias, ha dimitit el càrrec. La forma plana com la qüestió s'ha desenrotllat, no permetria fer comentaris a l'actitut del senyor Iglesias, perquè poden donar lloc a interpretacions tergiversades. Alguns contrarres s'han fet ressó, amb amplitut, de la dimissió del senyor Iglesias i és per aquest motiu que ens veiem obligats a donar als nostres lectors una franca i lleal explicació de les causes que ha alligat el senyor Iglesias, per a retirar-se de la direcció del Teatre Romea.

Els empresaris senyors Fàbregas i Recasens nomenaren director al senyor Iglesias, perquè amb ell els unia una pregona amistat. Sabien també d'ell l'amor que professava al Teatre Català i calia esperar-ne una actuació digna i inspirada únicament en l'ideal de la restauració definitiva del nostre teatre. Els senyors Fàbregas i Recasens no se equivocaren. Ningú haurà de regatejar-li a l'Iglesias la seva bona voluntat posada en la marxa de l'actual temporada i els sacrificis que feia i estava disposat a fer per a que resultés brillant.

La seva qualitat d'autor ha estat tal vegada pel senyor Iglesias una contrarietat. Ell mateix ho pensa així. Les causes de la seva dimissió no tenen cap fonament de discrepància amb els empresaris del Romea. El senyor Iglesias ha cregut ésser un obstacle per a que l'empresa de Romea obtingués el concurs d'autors merituíssims i amb tota

lleialtat i sacrifici ha plantejat el cas de la seva incompatibilitat. No ha volgut ésser el senyor Iglesias un destorb a la marxa normal i ascendent del Teatre Romea.

Els senyors Fàbregas i Recasens, que no han deixat un moment de tenir per l'Iglesias una fervorosa admiració i una cordial amistat, s'han cregut en el dever d'acceptar-li la dimissió que presentava, perquè d'ells té la més lleu intenció de perjudicar el nostre teatre, mantenint actituds delicades.

Es de doldre que l'Iglesias es vegi privat de continuar al seu lloc per l'entusiasme i devoció que hi havia posat. Però ell és el primer de reconèixer que de la seva actitud no n'ha de sortir perjudicat el Teatre Català. Els senyors Fàbregas i Recasens, continuaran en la seva ferma resolució de prosseguir la empresa començada i posaran tots els seus esforços i els seus cabals per a conseguir que durant cinc anys hi hagi Teatre Català al Romea.

Si durant aquest període de temps s'assoleix l'estabilitat del nostre teatre, el poble de Catalunya no regatejarà l'homenatge als senyors Fàbregas i Recasens, ni al senyor Iglesias, que fou l'inspiració d'aquesta empresa patriòtica.

Comentaris breus

L'altre dia, el d'ignocents casualment, «Las Circunstàncies» ens anuncià que havia mudat de director. Tant per la forma semijocosa en que estava redactada la gazetilla, com per no haver notat en res absolutament aital canvi, creguerem que la notícia era una ignocentada.

Però en el nombre de primer d'aquest any hi hem llegit «Política local. —Cuenta nueva», que ens ha fet pensar: o «Las Circunstàncies» creu que tots els dies són els Sants Ignocents, o amb el canvi de director el d'ari possibilista ha guanyat en frescura el mil per cent.

Perquè la temperatura no influirà pas...

«Cuenta nueva»... «Cuenta nueva»... I voten per a alcalde a un conservador! Ah, ja! Han passat balanç de les seves defeccions, correrries pel camp monàrquic, traicions i altres republicànissims excessos, i al veure que la suma era tant extraordinàriament pesada, han obtat pel «aborrón y cuenta nueva», començant a comptar les seves claudicacions des de primer d'aquest any.

El nomenament d'un conservador per a alcalde popular de Reus; ¡Una!

«Vamos a gobernar nuevamente nosotros», diu tot content el colega. I en efecte; governen... els conservadors. I ells, els possibilistes, els de la plena hegemonia, están sotsmesos al caprici d'un home que és la encarnació de la tirania més insoportable. La tirania de la vanitat i de la incul-tura.

L'article de marres té de tot: de cínic i d'ignocent.

Confessa palesament les seves culpes; però, alternativament, apel·la al «más eres tú».

I després, tan tranquil·lament, millor encara, tan «frescament», «quiere decir al pueblo que no todos somos unos».

Es clar, que no, home! Per això, per a que ningú es dongui per rifat, afegeix: «... si no le es dado —al poble— esperar grandes milagros de nuestros escasos— tan escasos— méritos, hará bien en poner algo de optimismo en los esfuerzos de nuestra voluntad».

I quedarà tip...

«Pero ¿quién, de diez años a esta parte— pregunta el contrare—, desde la plenitud de nuestra hegemonia, es el causante de que ciertos pactos condeñados por la pureza de los principios se hayan concertado sin escándalo, a la

justicia dels clams de llibertat de Catalunya. No hi ha al món—ni a Espanya ni fora d'ella—cap ideal, ni cap força que tingui el dret d'atuir la voluntat d'un poble lliure.

Es una errada confondre l'aspiració autonomista de Catalunya, amb l'anhel d'independència de la Polònia i de la Irlanda-misèrrimes. L'autonomisme català és un moviment polític de dignificació democràtica; és el clam de justícia i de llibertat, d'un poble de superior cultura i de major força social i econòmica que no s'avé a un lloc subalterndintre l'Estat polític espanyol. La gran injustícia de la supeditació política de Catalunya, dintre d'Espanya, està precisament en el fet de que essent aquesta regió la més avançada i la més capacitada per a la governació dels seus destins i la distribució de la seva riquesa, no obstant, per una defectuosa i irritant organització política de l'Estat, se troba sota la direcció i baix la tutela d'uns pobles que per l'exercici exclusiu del poder i del codi han imposat a Catalunya un regisme polític, econòmic, social i llenguístic que no escau als catalans i que aquests decididament re-

en l'història ibèrica i dintre de la civilització llatina. Portugal és el cas vivent del fracàs del patriotisme espanyol que Castella volia imposar, endebades, en la Península. Es a dir: avui a Espanya s'hi revelen amb major o menor eficàcia variaris criteris patriòtics, de vegades contraposats i en lluita amb el criteri de la política castellana hegemònica.

Aquestes divergències d'opinió, s'han manifestat sempre i eloqüentment, alabes plantejar-se problemes de transcendència patriòtica; les guerres colonials, la política aranzelària i els tractats, els armaments, les aliances, etc. Es a dir: d'una banda els governants, d'altra els governats; d'una banda el centre, d'altra la perifèria; i lo que és referint-nos especialment a Catalunya bé es pot afirmar que'l criteri dels Catalans ha anat sempre contra del procediment governamental dels partits de la monarquia espanyola. Es una diferència biològica; heu's ho aquí.

Existeix, és cert, un sentiment espanyol que constitueix una mena de patriotisme territorial, o siga un enamorament del terror, dels símbols externs. Però aquest sentiment no és el

Institut de Biotopia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. PERE
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

L'aparell NO és un GRAMÓFON — CATALEGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Rellojería. - Relotges de butxa i Despertadors des de 2'90 pessetes.

WALKER-BLUE

Marca ANCORA-ESTRELLA registrada

BLAU ULTRAMAR ANGLÉS EXTRA

Comprimint en sac en borsetes per a ús domèstic. No conté barreja; per lo tant, no taca la roba.

A granel, en barrils de 18 i 36 kilos i en paquets de 1, mig i quart de kilo, per a la indústria. Empleat per a la pintura, blanqueig, etc., etc.

De venda en tots els bons comerços: Desco flou de les imitacions

Dipositaris a Espanya i Colonies: E. GALCERAN, s/c Girona, 124 Barcelona
Representant a Reus: JACINTO GILI, Martí Napolità, 8.

Basar «La ALIANZA» - Reus

Secció d'Objectes per a Regal

Ultimes novetats en Galeters, Jardineres, Gerros, Joiers, Jocs de café, Jocs entreines, Jocs de taula amb i sense estutx, Làmpares, Torretes, etc., en plata de llei, Plata Meneses i Plata Anglesa. Gran assortit en Figures artístiques de fang, marbre i pasta.

PREUS SENSE COMPETENCIA

SECCIÓ D'ÒPTICA

Gran assortit en tota classe d'articles perteneixents a aquest ram.—Gran varietat en montures per a Ulleres i Lentes en or, xapa or i niquel.—Garantitzem la puresa dels cristalls que la casa emplea en la confecció de les receptes dels Srs. Metges Oculistes.—Se fan compostures de totes classes.

PREUS ECONÒMICS

MERCERIA I NOVETATS

Alfred Llecha

Carrer de Monterols, 36.-REUS

Gran assortit, de les més altes novetats, en adorns per a vestits de senyora. Brodat i entredós, pelletteria, perfumeria del país i estrangera: genres de punt, corbateria, elàstics, lliga-cames, bisuteria, moneders, i tots quants articles perteneixents al ram.

Secció Oficial

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 3 GENER 1918

NAIXEMENTS

Magí Florentí Cañisá. — Francisco Solé Magriñá.

DEFUNCIONS

Eduard Ferrando Calbó, 3 mesos, Sant Llibori, 11.—Teresa Marco Viñas, 17 anys, Hospital civil.—Josep Gran Camí, 70 a ys, Arraval Sant Pere, 11 i 13.—Tomás Cós Piñol, 50 anys, Rose lló, 2.—Josep Barcelona Solé, un mes i mig, Povill Oriol, 31.—Dolors Florentí Genescá, 63 anys, B. Galofre, 3.—Joan García García, 30 anys, Manicomí.—Jaume Macaya Prats, 15 dies, P. Constitució, 13.

MATRIMONIS

Joaquim Mateu Borrás amb Concepció Güell Mañé.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Companyia de sardauela i operata dirigida pel primer actor Emili Duval i el mestre concertador Laureá Ribá. Gran funció per a avui. «El Paraiso» i «Serafín el Pinturero». Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.—Preus i hores de costum.

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix

des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m
» Vilafranca; » 9'38
» 7'25 » » 9'23 e
» 8'49 » » 13'27 m
» 14'13 » » 17'42 c
» 17'16 » Vilanova » 21'44 o
» Vilafranca » 20'37

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m
» 9'20 » 12'47 c
» 15'23 » 19'24 m
» 19'49 » 21'58 e

DE REUS A TARRAGONA

» 9'57 » 10'30 m
» 12'54 » 13'27
» 14'30 » 15'03 m
» 18'08 » 18'35 c
» 20'50 » 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 arriba 8'10 c
» 12'17 » 12'53 m
» 16'36 » 17'14 m
» 19'25 » 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 surt 9'27 arriba 10'15 m
» 10'41 » 11'19 » 11'14 r
» 13'17 » 14'24 » 14'58 c
» 16'30 » 18'57 » 19'47 m
» 19'49 » 21'14 » 21'47 m
» 22'01 » 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 arriba 7'17 e
» 6'30 surt 7'42 » 8'39 m
» 7'01 » 8'43 » 10'19 m
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e
» 17'27 » 19'12 » 20'59 m

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 arriba 11'22 c
» 13'35 » 20'05 m
» 17'59 » 22'03 m
» 20'30 » 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 arriba 9'46 m
» 8'29 » 12'29 m
» 11'56 » 20'17
» 15 » 17'58 c

Companyia Reusense de Tramvies

Sortides de Reus (Arraval Robuster):
Tren n.º 24 a les 7.50 Tren n.º 25 a les 9.20
» 12 » 16 » » 23 » 18.49

AVIS.—Els dies festius no circularà el tren que surt de Reus a les 16, pero en canvi circularán el de les 15 i el de les 17'05 i el que de Salou surt a les 16.

Els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 60 cèntims per a tots els trens del dia de la expedició.

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia
6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia
4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

Gran Servei d'Autos i Carruatjes De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

AUTOMOVILS		CARRUATJES	
MONTRIG	REUS	REUS	MONTRIG
A les 7'50	A les 11'30	A les 8'30	A les 4'30
» 12'30	» 4'30		

PUNTS DE PARADA:

A Montroig, Casa Sabaté.
A Montroig, Café de la Plaça.
A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

IMP. SANJUÁN - REUS

Instal·lacions Elèctriques

— AMORTITZABLES —

Per a informes: **Electricista Freixa**

Carrer de Vilá (a) Bou REUS

Xocolateria LA MUNDIAL

(Antiga del Narri)

Carrer de la Mar, 2 (Carreró davant la plaça de la Constitució) Reus

Aquest establiment al passar a ésser propietat de Vicents Martí, ha sigut reformat el local amb el fi de poguer servir al distingit públic, el qual trobarà en el mateix economia i servei esmerat.

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarres mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i expectorants que tenen la facultat d'alliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració. **ES VENEN A DOS RALS CAPSA.**

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és legitima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsas de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes. **UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

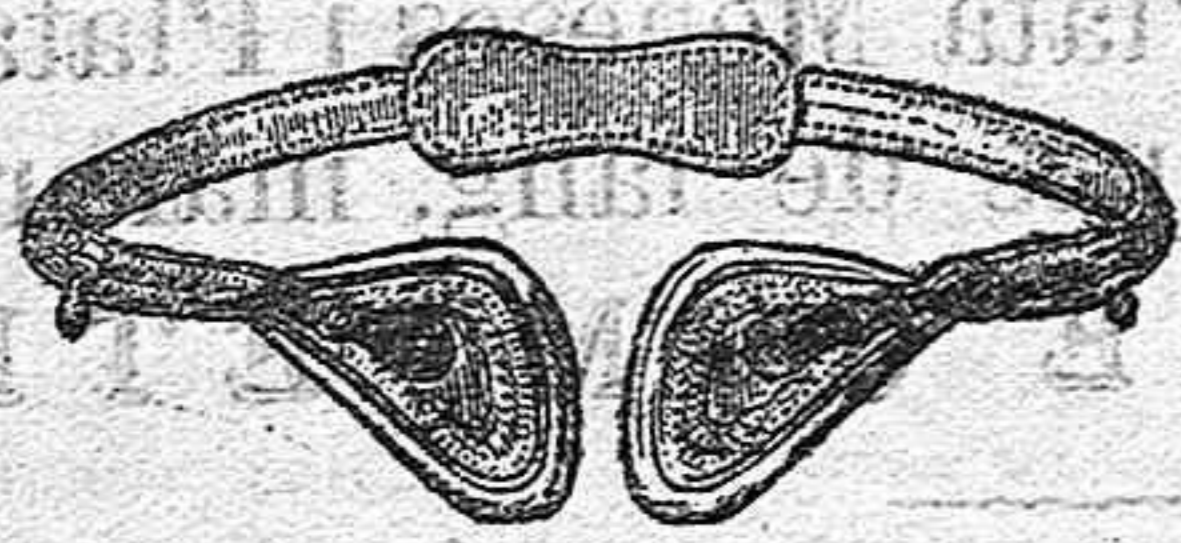
agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorra el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'im-potent.

FARMACIA SERRA

Arraval de Santa Agna, número 80

REUS

LA CRUZ ROJA

Antic i acreditat establiment de Ortopedia, fundat en 1896, per don JOSEP PUJOL

A questa casa té a la venda un gran assortit de Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació de les hernies per cròniques i rebels que siguin.

Petits Braguers de cauxú per a la prompta curació dels tendres infants.

Especialitat en aparells aricolats fabricació de la casa, aplicats per persona competent amb molts anys de pràctica en la mateixa.

Faixes hipogàstriques per a corregir la obesitat, dilatació i abultament de ventre.

Tirants homoplàstics per a evi ar el carregament d'espatlles.

Confeció de tota classe d'aparells d'Ortopedia Gran assortit en lentes i ulleres per a la vista miope i vista cansada. Biscoples de teatre i campanya i tot lo concernent al ram de Optica, Cirurgia i Ortopedia.

DISPONIBLE

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

JOSEP SOLÉ

REGADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA Bou de la Plaça Nova, 14 Passeig de Gràcia, 62 (Colmado) Hospital, 4 (Estanc).

REUS A Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria d'Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de

MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. S'utilitza el planxat elèctric.

Galanús, 7 REUS

"LA CRUZ ROJA" (CASA FUNDADA EN 1896)

MONTEROLS, 16 (Al costat del fabricant de gorres S. Isidro Pons)

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverosímils

La casa millor assortida en trajos per a nous

Portal de Jesús, 1. - REUS

Esteve Massagué

COMISSIONS-REPRESENTACIONS

SANT LLORENS, 8, 3. REUS

DISPONIBLE

Fábregas i Recasens

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS A 2248-1 A 8453)

BARCELONA

TARIFES

per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	2'50	3'75	5'00	10'00	Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi
Fins a 3 cèntims d'alçada. De 3 a 5 centímetres. Per cada centímetre més	3'50	5'25	7'00	14'00	
	6'50	8'75	11'00	18'50	

Els remittents, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 cèntims la ratlla per la primera inserció i a 10 cèntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 cèntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son impert segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 cèntims per inserció.

NOTA: No admeten anuncis mormoris fins a l'extrem de la nit.